

Bron: NRC.nl, 19 oktober 2016

Door: Karin de Mik, correspondent NRC Handelsblad

‘Plattelanders zijn gemiddeld gezonder en iets gelukkiger’

Rust en ruimte Ze voelen zich soms buitenstaanders, maar mensen die naar het platteland verhuizen vinden daar wel rust en ruimte. “Ze vinden de Randstad jachtig en de mensen onbeleefd en gestresst.”

Het beeld blijkt gewoon te kloppen. Mensen die naar het platteland verhuizen vinden daar inderdaad rust, ruimte, natuur en sociale contacten, blijkt uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Plattelanders zijn gemiddeld gezonder en iets gelukkiger dan stedelingen.

Mensen die verhuizen naar het platteland zetten zich vaak sterk af tegen hun voormalige stedelijke woonomgeving. Die conclusie trekt ruraal geograaf Tialda Haartsen, van de faculteit Ruimtelijke Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Zij ondervroeg 25 huishoudens die tussen 2005 en 2010 vanuit de Randstad verhuisden naar Noord-Nederland. Dit wordt counter-urbanisatie genoemd.

Recentelijk werden de verhuizers opnieuw ondervraagd. Uit de eerste onderzoeksbevindingen blijkt dat de groep – gezinnen met jonge kinderen en pensionado’s – de „rurale idylle” idealiseert, stelt de onderzoekster. „Hun fysieke omgeving van huis, tuin en woning is helemaal hun dingetje. Ze vinden de Randstad jachtig en de mensen onbeleefd en gestresst. Ze zijn blij als ze weer in het Noorden zijn.”

Anderzijds voelen ze zich soms buitenstaander in de plattelandsgemeenschap. „Ze nemen deel aan het dorpsleven maar voelen zich geen echte *locals*. Ze blijven nieuwkomers. Aan de ene kant willen ze ook geen echte dorpingen worden, omdat ze dan in een te klein, eng cirkeltje zitten. Maar het kan ook komen doordat ze zich nog niet toegelaten voelen, waardoor ze zich ook een beetje afzetten tegen de dorpsgemeenschap.”

Ruimte en veiligheid

Mensen die vanuit de stad naar het platteland verhuizen hebben er vaak al een relatie mee, stelt Haartsen. „Ze zijn opgegroeid in een dorp of ze kennen het van vakantie. Vaak woont er ook nog familie.”

Vooral mensen met jonge kinderen kiezen bewust voor een leven op het platteland. Haartsen: „Ze willen dat hun kinderen lekker buiten kunnen spelen en zelf naar school kunnen fietsen. De ruimte en veiligheid van het buitenleven trekt hen aan. Het komt voor dat mensen hun baan opzeggen en op de bonnefooi verhuizen naar het noorden.”

Behalve jonge gezinnen zijn het vaak jonge senioren of vroeg-gepensioneerden die naar het platteland verhuizen. Dit vooral vanwege de leefomgeving.

Friso de Zeeuw, hoogleraar gebiedsontwikkeling aan de TU Delft, denkt dat het platteland een *revival* kan doormaken. „Het platteland zal het de komende tien jaar nog moeilijk hebben, ook door de bevolkingskrimp en het verdwijnen van voorzieningen, maar daarna kan het in populariteit toenemen. Door de veranderende mobiliteit, zoals glasvezel en zelfrijdend vervoer, wordt het voor mensen gemakkelijker zich er te vestigen en er te werken.”

Stagnatie grote steden

De sterke bevolkingsgroei die de vier grote steden – Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht – de laatste decennia doormaakten, stagneert. Dat blijkt uit onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Sinds 2013 neemt de trek naar deze vier steden af.

In 2015 verhuisden er meer mensen dan de jaren ervoor uit de grote steden naar elders in Nederland, meestal de omliggende randgemeenten.

Het grootste aantal verhuizers, 39.000, vertrok uit Amsterdam. Dat zijn er 4.000 meer dan in 2014, en maar liefst 10.000 meer dan in 2013. De hoofdstad kreeg ook 30.000 nieuwe inwoners, waarvan 8.000 migranten die uit het buitenland aankwamen. Voor het eerst sinds 2008 vertrekken er meer mensen uit Amsterdam dan ervoor terug komen.